

***Analiza dotycząca małoletnich cudzoziemców umieszczonych
w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinnej pieczy zastępczej
funkcjonujących na terenie województwa mazowieckiego w 2018 r.***

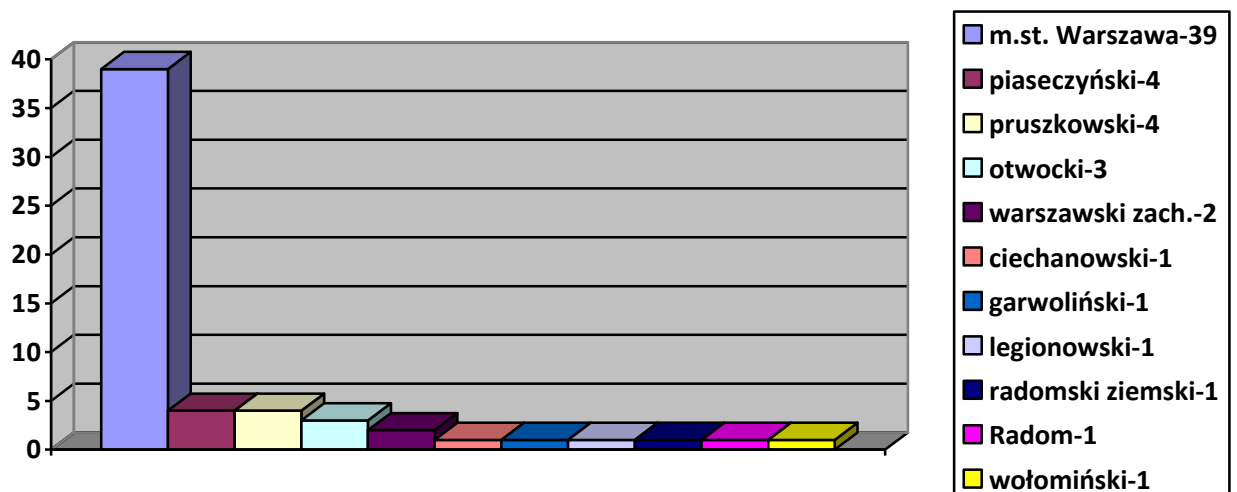
Analiza zebranych danych wykazała, że w 2018 r. w pieczy zastępczej na terenie województwa mazowieckiego zostało umieszczonych/ przebywało **łącznie 58 dzieci** cudzoziemców (32 dziewcząt i 26 chłopców). Kraje pochodzenia cudzoziemców były zróżnicowane:

- Ukraina – 23 dzieci
- Rumunia – 10 dzieci
- Afganistan – 5 dzieci
- Rosja/Czeczenia – 5 dzieci
- Rosja – 4 dzieci
- Wietnam – 3 dzieci
- Białoruś – 3 dzieci
- Bułgaria – 1 dziecko
- Syria – 1 dziecko
- Holandia – 1 dziecko
- Mołdawia – 1 dziecko
- Macedonia – 1 dziecko.

Wojewoda Mazowiecki finansował pobyt, zgodnie z art. 181 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, **20 dzieci** (12 – instytucjonalna piecza, 8 – rodzinna piecza). W 2 przypadkach pobyt finansował Urząd do Spraw Cudzoziemców, w 1 Komendant Główny Straży Granicznej i w pozostałych przypadkach pobyt dzieci pokrywano ze środków własnych powiatów.

Z danych pozyskanych z Oddziału Zarządzania, Analiz i Budżetu wynika, że Wojewoda Mazowiecki przekazał na pieczę instytucjonalną 739 119, 50 zł (wykonanie planu – 726 872, 42 zł) oraz na rodzinną 89 470, 23 zł (wykonanie planu – 89 469, 77 zł).

Najwięcej dzieci cudzoziemskich zostało umieszczonych bądź przebywało w pieczy w m. st. Warszawa – 39 wychowanków. W pozostałych powiatach sytuacja przedstawiała się następująco:

Piecznia instytucjonalna

W 2018 r. w **pieczy instytucjonalnej umieszczonych było 34 małoletnich dzieci** cudzoziemskich (w tym **22 dziewcząt** oraz **12 chłopców**) w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (w tym 1 wychowanek mimo postanowienia sądu o umieszczeniu w pieczy instytucjonalnej nie został doprowadzony do placówki z powodu samowolnego oddalenia się - długotrwała ucieczka, brak możliwości realizacji postanowienia sądu). Ponadto 1 dziecko przebywało w placówce funkcjonującej na terenie innego województwa.

Typy placówek w jakich umieszczone były dzieci: placówki typu socjalizacyjnego: (14 dzieci), placówki typu interwencyjnego (14 dzieci), typu rodzinnego (3 dzieci), specjalistyczno-terapeutycznego (3 dzieci) oraz interwencyjny ośrodek preadopcynny (1 dziecko).

Wiek dzieci przedstawiał się następująco:

- urodzeni w 2018 r. – 1 dziecko
- 1 rok – 10 lat – 9 dzieci
- 11 lat – 15 lat – 9 dzieci
- 16 lat – 20 lat – 15 dzieci

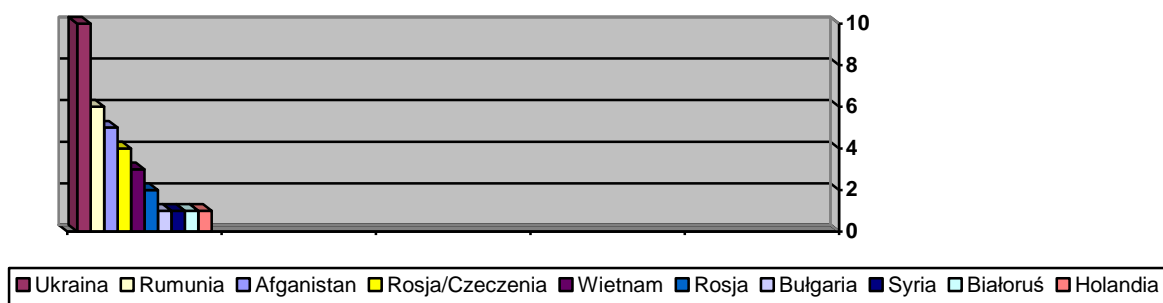
Długość pobytu dzieci była zróżnicowana od kilku dni do 12 lat (1 dziecko). W 2018 r. umieszczono 16 wychowanków. Ponadto:

- 4 dzieci umieszczono w 2017 r.
- 3 dzieci w 2016 r.
- 3 dzieci w 2015 r.
- 4 dzieci w 2014 r.
- 1 dziecko w 2013 r.
- 1 dziecko w 2008 r.

- 1 dziecko w 2006 r.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w placówkach nadal przebywało 16 wychowanków (w tym 3 na długotrwałej ucieczce). Ponadto 12 dzieci powróciło pod opiekę rodzica, 1 rozpoczęło proces usamodzielnienia, 1 umieszczono w rodzinie zastępczej, 1 skreślono z listy wychowanków placówki zgodnie z decyzją sądu oraz 3 z powodu ucieczki.

Poniższy wykres przedstawia **kraje**, z jakich **pochodziły dzieci**:

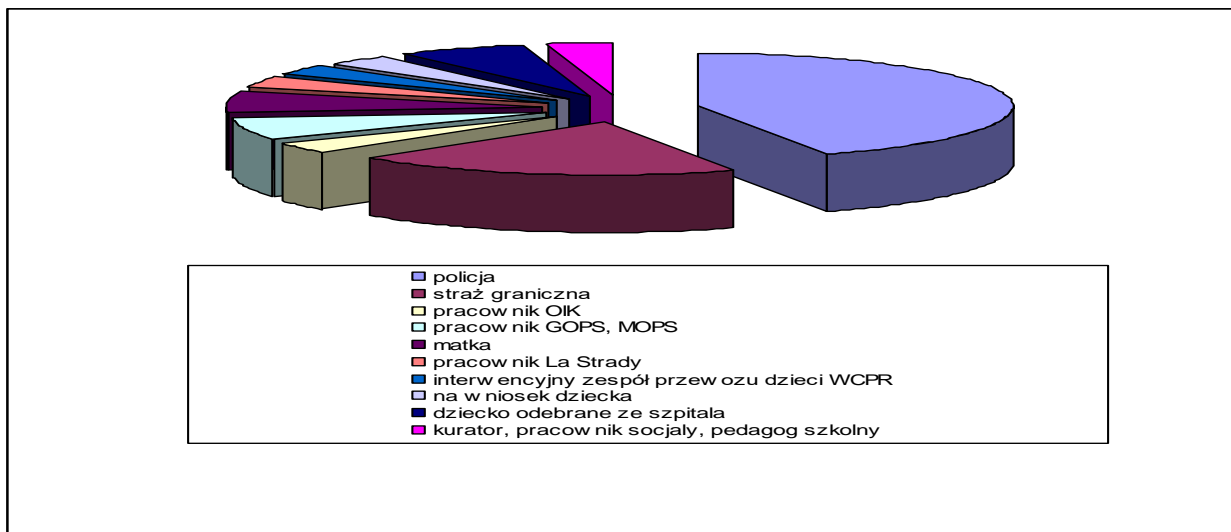
Status prawny dzieci był zróżnicowany. W 2018 r. **14** wychowanków nie posiadało uregulowanego statusu, natomiast **1** wychowanek posiadał prawo stałego pobytu. Ponadto **3** dzieci otrzymało zgody na pobyt czasowy, oraz **8** posiadało ochronę uzupełniającą. Dodatkowo **2** dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej jako obywatele UE oraz **2** pozostawało w procedurze nadania statusu uchodźcy. W przypadku **4** dzieci brak danych.

Dużą trudność sprawia ustalenie **sytuacji rodzinnej oraz władzy rodzicielskiej** jaką posiadają rodzice ponieważ dzieci te najczęściej podróżują bez opieki osób dorosłych bądź pod opieką osoby, która nie zawsze jest jego rodzicem czy prawnym opiekunem. Ustalanie tego typu informacji jest procesem długotrwałym.

W 2018 r. sytuacja prawna dzieci cudzoziemskich przedstawiała się następująco:

- brak danych – 18 dzieci
- ograniczenie władzy rodzicielskiej u obojga rodziców – 9 dzieci
- pozbawienie władzy rodzicielskiej u obojga rodziców – 2 dzieci
- ograniczenie władzy rodzicielskiej u matki, ojciec brak danych/nie żyje – 4 dzieci
- pozbawienie władzy rodzicielskiej jednego rodzica, drugi nie żyje – 1 dziecko.

Osoby doprowadzające dziecko do placówki:

Najczęstszym **powodem umieszczenia** dzieci w placówce był brak opieki, w tym niewłaściwa sytuacja opiekuńczo-wychowawcza w domu (dzieci posiadały postanowienie sądu o umieszczeniu w pieczy; w większości przypadków dzieci przebywały na terytorium RP bez opieki osoby dorosłej) – **19** wychowanków, pozostawienie dziecka w szpitalu po porodzie – **2** wychowanków. Ponadto w **1** przypadku wyrzucenie z domu przez matkę oraz postanowienie sądu o natychmiastowym umieszczeniu w instytucjonalnej pieczy zastępczej (**1**). W **2** przypadkach dzieci przyjęto do placówki na ich wniosek, a w **3** na wniosek matki (brak odpowiednich warunków do sprawowania opieki nad dzieckiem). Ponadto w stosunku do **6** dzieci brak danych.

Piecznia rodzinna

W 2018 r. w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczonych było 24 dzieci cudzoziemskich bez opieki (w tym 14 chłopców i 10 dziewcząt). Najwięcej dzieci umieszczonych było w rodzinach zastępczych niezawodowych – 13 wychowanków. Ponadto 1 wychowanek w zawodowej rodzinie zastępczej, 7 wychowanków w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz 3 w rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia.

Wiek wychowanków przedstawiał się następująco:

- 1 rok – 10 lat – 12 dzieci;
- 13 lat – 14 lat – 5 dzieci;
- 15 lat – 18 lat – 5 dzieci;
- 19 lat – 21 lat – 2 dzieci.

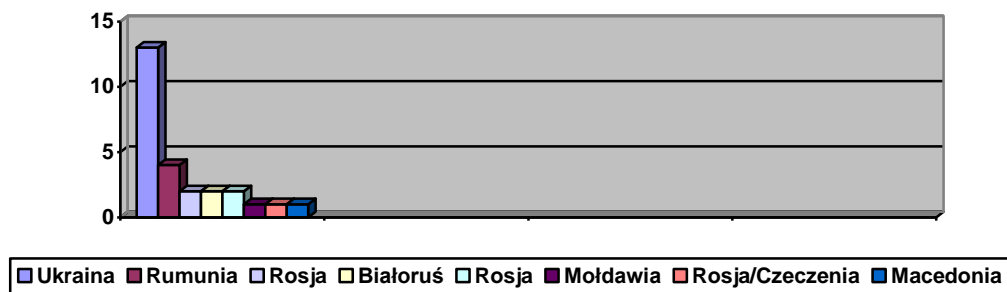
Długość pobytu wychowanków w pieczy była zróżnicowana od dzieci umieszczonych w 2018 r. (8 dzieci) do przebywających w pieczy 16 lat (1 dziecko). Pozostałe dzieci przebywały w pieczy od:

- 2017 r. – 2 dzieci;

- 2016 r. – 2 dzieci;
- 2015 r. – 1 dziecko;
- 2014 r. – 4 dzieci;
- 2013 r. – 1 dziecko;
- 2012 r. – 1 dziecko;
- 2011 r. – 3 dzieci;
- 2006 r. – 1 dziecko.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w rodzinnej pieczy zastępczej nadal umieszczonych było 19 wychowanków. Troje dzieci powróciło pod opiekę rodziców/rodzica biologicznego, 2 usamodzielniało się.

Kraje pochodzenia dzieci cudzoziemskich:

Status prawny – 6 dzieci nie miało uregulowanego pobytu na terytorium RP, 5 wychowanków posiadało zgodę na osiedlenie się, 3 wychowanków ochronę uzupełniającą, 2 zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela Unii Europejskiej, 1 wychowanek zgodę na pobyt czasowy oraz 1 pozostawał w procedurze nadania statusu uchodźcy. Ponadto w 3 przypadkach dzieci posiadały zgodę na pobyt ze względów humanitarnych (w 1 przypadku z dostępem do rynku pracy). W 2018 r. 3 wychowanków otrzymało akt nadania obywatelstwa polskiego.

Sytuacja rodzinna wychowanków przedstawiała się następująco:

- ograniczenie władzy rodzicielskiej u matki, ojciec brak danych – 5 dzieci;
- pozbawienie władzy rodzicielskiej matki, ojciec nieznan (brak danych) – 4 dzieci;
- ograniczenie władzy obojga rodziców – 3 dzieci;
- jeden rodzic nie żyje, drugi brak danych – 3 dzieci;
- pozbawienie władzy rodzicielskiej obojga rodziców – 3 dzieci;
- brak danych – 2 dzieci;
- matka nie żyje, ojciec ograniczenie władzy – 1 dzieci;
- zawieszenie władzy rodzicielskiej matki, ojciec brak danych – 1 dziecko;
- porzucenie przez rodziców – 1 dziecko;
- oboje rodziców nie żyje – 1 dziecko.

Ze względu na wieloletnie pobyty dzieci w rodzinach zastępczych trudno dotrzeć do informacji **kto doprowadził dziecko do pieczy**. W 8 przypadkach brakowało informacji na ten temat. Ponadto 2 dzieci doprowadzonych zostało przez funkcjonariuszy policji, 3 przez rodzica, 5 dzieci przez pracowników placówki opiekuńczo – wychowawczej, w której wcześniej przebywały. Troje zostało pozostawionych przez rodzica w miejscu zamieszkania. Ponadto w 3 przypadkach koordynator podjął decyzję w porozumieniu ze służbami medycznymi o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej.

Najczęstszym **powodem umieszczenia** w pieczy było porzucenie dziecka/brak należytej opieki (10). Ponadto w 2 przypadkach podano jako powód uzależnienie matki i wewnątrzrodzinne przejęcie opieki, w 7 pozostawienie dziecka w szpitalu lub pod opieką innych osób oraz w 2 przypadkach zaniedbania wychowawcze/niewydolność wychowawcza. W pojedynczych sytuacjach wskazano pobyt matki w zakładzie karnym oraz pobyt dziecka na terytorium RP pod opieką siostry przyrodniej w ośrodku dla uchodźców. W 1 przypadku po śmierci rodziców bliska rodzina przejęła opiekę.

Wydział Polityki Społecznej monitoruje sytuację dzieci cudzoziemskich w pieczy, w tym działania podejmowane w kierunku legalizacji ich pobytu na terenie RP. W 2018 r. 3 wychowanków otrzymało akt nadania obywatelstwa polskiego.

Sporządziła:

Aneta Pilecka - Pietrzak
Oddział do spraw Wspierania Rodziny
i Pieczy Zastępczej
1.07.2019 r.

Zaakceptowała:

Wiesława Puciłowska
Kierownik
Oddziału do spraw Wspierania Rodziny
i Pieczy Zastępczej
2.07.2019 r.

Zatwierdziła:

Anna Olszewska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej
2.07.2019 r.